

رافائلی، بایرس، ۱۹۷۵ م. Raffaelli, Baures, 1975

مبانی فرم/بایرس رافائلی؛ ترجمه علی جاوید.

مشهد: کتابکده کسری، ۱۳۹۸.

۱۴۴ ص: مصور(رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۰۹-۹۵-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The Fast Guide to Architectural Form.

موضوع: معماری -- ترکیب، تناسبات و غیره Architecture -- composition, proportion, etc

موضوع: معماری -- ترکیب، تناسبات و غیره -- مصور Pictorial Works, etc Architecture -- composition, proportion

موضوع: معماری Architecture

موضوع: زیبایی شناسی Aesthetics

شناسه افزوده: جاوید، علی، ۱۳۶۲-

رده بندی کنگره: NA۲۷۶۰/۲م۲ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی: ۷۲۰/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۷۷۲۶۷

مبانی فرم بایرس رافائلی

ترجمه علی جاوید

صفحه آرای و طرح جلد: منا گندمکار

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ آستان قدس رضوی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۰۹-۹۵-۲

انتشارات: کتابکده کسری

نشانی: مشهد فلسطین ۱۴ پلاک ۱۰ تلفن: ۰۵۱ ۳۷۶۷۰۰۱۹

وبسایت و فروشگاه اینترنتی: www.kasrapublishing.ir

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات کتابکده کسری محفوظ است. هر گونه تصویربرداری و تکثیر اعم از نسخه کاغذی و دیجیتال و... از تمام یا بخشی از کتاب ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

مرکز پخش: کتابکده کسری

تلفن: ۰۵۱ ۳۸۴۳۵۵۳۱ همراه: ۰۹۱۵ ۵۱۲ ۴۲۱۹

حیاتِ فکر

بایرس رافائلی
ترجمہ علی جاوید

انتشارات تخصصی ہنر،
معماری و شہر سازی

کتابگاہ کسری

مقدمه مترجم

تولید فرم و رابطه‌اش با خلق فضا یکی از چالشی‌ترین موضوعات و مباحثی است که روزانه طیف گسترده‌ای از جامعهٔ معماران، حرفه‌ای تا مبتدی، اساتید تا دانشجویان را درگیر خود می‌سازد. اگر فرم را مهم‌ترین ابزار یک معمار برای بیان و عینیت بخشیدن به ایده‌اش در خلق فضای معمارانه بدانیم، آنگاه است که اهمیت شناخت و آگاهی به تکنیک‌های تولید فرم دوچندان می‌گردد. بسیاری از ایده‌ها و راه‌حل‌های معماران به دلیل عدم شناخت کافی آنها نسبت به تکنیک‌های تولید فرم در آثارشان متجلی و به منصفه ظهور نمی‌رسد و یا پیوندی منطقی و معنی‌دار بین فرم نهایی و ایده‌های بیان شده نمی‌توان یافت. کتاب پیش‌رو، راهنمایی مختصر در باب تکنیک‌های تولید فرم در معماری است. این کتاب مجموعه‌ای ارزشمند است که با گردآوری و نمایش آثار مختلف معماری سعی در بیانی ساده، شفاف و صریح از زبان تولید فرم و فضا دارد. راهنمایی که نه تنها پایان مسیر طراحی نیست بلکه آغازی هوشمندانه برای فرایند پیچیدهٔ تولید فرم و فضاها می‌باشد. علاوه بر این کتاب حاضر سعی دارد تا رابطه‌ای مستقیم میان واژه و فرم برقرار کند. اینکه هر واژه چه معنای تخصصی در تولید فرم دارد و چگونه عملی را روی فرم، سازمان فضایی و نهایتاً جوهره آن انجام می‌دهد. آشنایی با این واژگان و عمل آنها روی فرم خود آغازگر نوعی تفکر و اندیشهٔ معمارانه در فرایند طراحی است که می‌تواند مسیر طراحی را شفاف‌تر، آگاهانه‌تر و تخصصی‌تر نماید. کتاب در چهار سطح به موضوع فرم می‌پردازد؛ ابتدا روش‌هایی در خلق فرم معماری را معرفی می‌کند؛ سپس به تکنیک‌هایی برای ایجاد پیچیدگی‌های بیشتر در فرم‌ها می‌پردازد. در سومین گام، مسئله رابطه میان فرم‌ها مطرح می‌شود و در نهایت انواع ارتباط فرم با زمینه یا سایت را بیان می‌کند.

کتاب میانی فرم تاریخ انقضایی ندارد و متعلق به طیف خاصی از جامعه معماری نیست؛ بلکه به هر مخاطب پیام و راه‌حل خود را منتقل می‌نماید و با هر پروژه و چالش جدید معماری می‌توان دوباره به آن رجوع کرد.

علی جاوید
دی‌ماه ۱۳۹۷

پیشگفتار

در مطالعه این کتاب دو نگرش متفاوت می‌توانید داشته باشید: مانند کتابی درسی و یا یک چالش. به عنوان یک کتاب درسی، اثری ارزشمند است زیرا برای تدریس راهبردهای جدید (و قدیمی) ترکیب شکل، کتاب‌های هوشمندانه و ارزشمند چندانی وجود ندارد. اما به عنوان یک کتاب درسی، کتابی دارای تاریخ مصرف و متناقض خواهد بود. یک طراح بااستعداد، دستورالعمل‌های منسوخ و بی‌فایده را مورد استفاده قرار نمی‌دهد. پس بهتر است که به عنوان یک چالش به این کتاب نگریست؛ به عنوان یک حرکت در بازی شطرنج بی‌پایان در مقابل قوانین جاودانه و در عین حال تغییرپذیر خلاقیت.

لوییجی پرستینزا پوگلیسی^۱

می‌خواهم به شما دربارهٔ مطلبی سخن بگویم که ما به دانشجویان فیزیکی‌مان در سال سوم یا چهارم درس می‌دهیم... وظیفهٔ من وقتی که شما مطلبی را درک نمی‌کنید، متقاعد کردن است نه وادار کردنتان به عقب‌نشینی. می‌بینید که دانشجویان فیزیک من مطلب را درک نمی‌کنند... به این خاطر که من آن را درک نکرده‌ام؛ هیچ‌کس درک نمی‌کند.

ریچارد فاینمن^۲

1- Luigi Prestinzenza Puglisi

2- Richard Feynman

مقدمه

معماری از یک ایده متولد می‌شود. ایده ساختار ذهنی خاصی است که ما برای سازماندهی، درک و معنا بخشیدن به تجربیات و اطلاعات بیرونی از آن استفاده می‌کنیم. از این رو است که «دلیل جذابیت راه‌حل‌های خوب برنامه‌ریزی تنها نتایج فیزیکی‌شان نیست؛ بلکه اغلب به دلیل ایده‌هایی است که آنها را هدایت کرده.»

معماری بدون هدایت توسط ایده‌های ماتریسی به عنوان اساس طراحی فضاها و ساختمان‌ها، ناکام مانده و به «برنامه‌ریزی» صرف تنزل پیدا می‌کند. شاید بتوانید بعداً طرح را با دکوراسیون یا راه‌حل‌های فرمی غنا ببخشید، اما آن را به «معماری» تبدیل نمی‌کند بلکه در بهترین حالت تنها فرم‌گرایی ساده است، چراکه معماری در دی‌ان‌ای^۱ یک بنا زندگی می‌کند؛ همچون ریشه‌های عمیقی که در تمام ساختار آن نفوذ کرده است.

می‌توان معماری را «حجم» در «فضا» تصور کرد و یا در نقطهٔ مقابل، به مثابه «فضا»؛ فضایی - محیط و محاط - که فشار می‌دهد و فشار را تحمل می‌کند.

ما در این کتاب به دنبال رابطهٔ میان انتخاب یک «شکل ظرفی»^۲ خاص و دیگر کنش‌های فرمی وارد بر توده و همچنین چگونگی وابستگی‌شان به یکدیگر، از طریق مطالعهٔ نمونه‌ها هستیم. زمانی که شکل خاصی انتخاب و یا تصمیم‌نهایی دربارهٔ آن گرفته می‌شود، آنگاه درصدد آزمودن راه‌حل‌های عملکردی، توزیعی و تکنیکی به طریقی هستیم که نه تنها به شکل اصلی انتخاب‌شده پشت‌نکنیم که حتی در صورت امکان آن را تقویت کنیم.

1- DNA

2- shape-container

۱۱	توده و ماده		MASS AND MATTER
۱۵	تجزیه به سطوح		DE-COMPOSE BY SURFAC
۱۹	ترکیب با سطوح		COMPOSE BY SURFACES
۲۳	تاخوردگی (فولدینگ)		FOLDING
۲۷	چند صفحه‌ای		MULTI PLANAR
۳۱	چارچوب سیمی		WIREFRAME
۳۵	چارچوب نقطه‌ای		POINTFRAME
۳۹	نیمه شفاف		DEMI-TRANSPARENCY
۴۵	دگرگون کردن		DISTORTION
۴۹	تاخوردگی سه‌بعدی		3D FOLDING
۵۳	حذف کردن		SUBTRACTION
۵۷	تفکیک		SEPARATION
۶۱	ناتمام		INCOMPLETATION
۶۵	آبرشکل / انتزاع		HYPERSHAPE/ABSTRACTION
۷۱	مقیاس و تناسب		SCALE AND PROPORTION
۷۳	اتصال		JOINT
۷۷	اضافه کردن		SUM-TRACTION
۸۱	هم‌پوشانی		OVERLAPPING
۸۵	احاطه		INCLUSION
۸۹	پیوند		LINK
۹۳	جهت‌ها		DIRECTIONS
۹۷	دنباله‌سازی		SERIALITY
۱۰۱	استثناء/تنوع/شکاف		EXCEPTION/VARIATION/GAP
۱۰۷	شکل و فضای باز		SHAPE AND OPEN SPACE
۱۱۱	باز/ بسته/گذر		OPENING/CLOSURE/PASSAGE
۱۱۵	خوابیده		LAI
۱۱۹	معلق		SUSPENDED
۱۲۳	جاسازی/ ادغام		EMBEDDED/MERGED